

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023/2024-2024/2025
(skrajne daty)
Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Komunikacja interkulturowa w biznesie
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych UR
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Neofilologii, Katedra Germanistyki
Kierunek studiów	filologia germańska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy, do wyboru
Język wykładowy	język niemiecki
Koordinator	dr hab. Krystyna Miłułka, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Krystyna Miłułka, prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	30								3

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie bez oceny, egzamin, forma tradycyjna.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość języka wykładowego na poziomie C1. Wybór specjalności język niemiecki w biznesie.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z terminologią używaną w obrębie dyscypliny <i>komunikacja interkulturowa</i> oraz dziedzin pokrewnych.
C ₂	Zapoznanie studentów z wybranymi koncepcjami kultur oraz kształtowanie u nich umiejętności definiowania kultury, uwzględniając jej otwarte i zamknięte ujęcia oraz dokonując analizy jej poszczególnych komponentów.
C ₃	Zapoznanie studentów z takimi pojęciami jak <i>stereotyp</i> i <i>uprzedzenie</i> , będące elementami składowymi obrazu kraju, oraz kształtowanie u studentów umiejętności właściwej, interpretacji tych pojęć, tj. takiej uwzględniającej podobieństwa i różnice pomiędzy nimi.
C ₄	Zapoznanie studentów z takimi pojęciami jak <i>nieporozumienie interkulturowe</i> , <i>porozumienie pozorne</i> , <i>krytyczna sytuacja interakcyjna</i> oraz omówienie wybranych typologii nieporozumień interkulturowych w kontekście spotkań biznesowych, a w dalszej perspektywie rozwijanie u studentów umiejętności diagnozowania nieporozumień interkulturowych (o różnym podłożu, ale zdarzających się na płaszczyźnie relacji zawodowych) oraz ich rzeczowego opisu.
C ₅	Rozwijanie u studentów umiejętności poszanowania dla braku jednoznaczności oraz ostrożności w wyrażaniu opinii i ocenianiu członków innych grup kulturowych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia bezpośrednio związane ze specyfiką przedmiotu, jak również główne trendy badawcze i metodologię badań charakterystyczną dla dyscypliny <i>komunikacja interkulturowa</i> ,	K_Wo2 K_Wo3
EK_02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody analizy i interpretacji różnych wytworów/komponentów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie antropologii kultury, psychologii społecznej, językoznawstwa i kulturoznawstwa, uwzględniając przy tym szerszą perspektywę (obejmującą nie tylko niemiecki obszar językowy),	K_Wo7
EK_03	zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej filologii germańskiej, szczególnie komunikacji interkulturowej, zakresy jej badań i wkład w rozwiązywanie problemów społecznych (szczególnie na płaszczyźnie zawodowej) pojawiających się na styku co najmniej dwóch kultur.	K_Wo8
EK_04	potrafi samodzielnie zdobywać i wykorzystywać w praktyce wiedzę oraz rozwijać umiejętności badawcze w zakresie komunikacji interkulturowej, kierując się wskazówkami	K_U01 K_U03 K_U04

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	opiekuna naukowego, wykorzystując przy tym nowoczesne zaawansowane technologie informacyjno-komunikacyjne i uwzględniając istniejące metody i narzędzia,	
EK_05	potrafi rozpoznać różne rodzaje/ elementy/ aspekty/ płaszczyzny kultury oraz przeprowadzać ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym. Ponadto potrafi interpretować i rzeczowo oceniać wyniki przeprowadzonych analiz oraz formułować na ich podstawie logiczne wnioski,	K_U05 K_U06
EK_06	potrafi współpracować z innymi osobami w planowaniu i wykonaniu prac zespołowych (projektu). W zespole potrafi formułować krytyczne opinie o wytworach/ elementach kultury i sposobach jej ujmowania, kierując się przy tym wiedzą naukową, oraz prezentować je w różnych formach i z wykorzystaniem różnych mediów,	K_U11
EK_07	jest gotów do krytycznej oceny nabytej wiedzy z zakresu komunikacji interkulturowej oraz wykorzystania jej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych (a w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu jest gotów do zasięgnięcia opinii ekspertów) oraz do kompetentnego i odpowiedzialnego wykorzystywania tejże wiedzy zarówno podczas codziennej, jak i specjalistycznej (jako tłumacz) komunikacji w języku niemieckim, mając przy tym na uwadze dobro wszystkich uczestników interakcji.	K_K02 K_K03 K_K04

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Komunikacja interkulturowa – wyjaśnienie pojęcia i wprowadzenie w problematykę. Analiza wybranych modeli komunikacji interpersonalnej przebiegającej na styku co najmniej dwóch kultur – teoretyczne rozważania poparte przykładowymi krytycznymi sytuacjami interakcyjnymi zlokalizowanymi głównie na płaszczyźnie zawodowej.
Kultura – zdefiniowanie pojęcia z perspektywy językoznawstwa, antropologii kultury, socjologii, pedagogiki i psychologii społecznej. Porównanie wąskiego i szerokiego ujęcia kultury, wskazywanie na podobieństwa i różnice, nazywanie komponentów, tzw. charakterystycznych, dla każdego z ujęć. Analiza wybranych typologii kultury (Hall, Maletzke) oraz wybranych metaforycznych modeli kultury.
Obraz własny i obcy; sąd, uprzedzenie, stereotyp – powstawanie, charakterystyka, funkcje. Pierwsze wrażenie, a formułowanie sądu – konfrontacja z Innym, a stereotypowe postrzeganie. Uprzedzenia i stereotypy narodowe w obrazie Polski i Polaków w Niemczech oraz Niemiec i Niemców w Polsce – prezentacja wybranych wyników badań przeprowadzonych w Polsce i Niemczech w ciągu ostatnich dwóch dekad.
Stereotypy i uprzedzenia etniczne w wybranych formach humorystycznych – mem etniczny, definicja pojęcia, analiza wybranych memów etnicznych w oparciu o wachlarz kryteriów (uwzględniających funkcję pedagogiczną memów), tworzenie własnych memów i ich

charakterystyka w kontekście stereotypowego postrzegania przedstawicieli innych grup etnicznych i narodowych.
Bezpośredni i pośredni styl komunikowania się – opis krytycznych sytuacji interakcyjnych.
Problemy komunikacji interkulturowej na płaszczyźnie kompetencji językowej, treści, relacji i komunikacji niewerbalnej.
„Moje wielkie greckie wesele” – analiza filmu pod kątem niepowodzeń/nieporozumień interkulturowych w oparciu o wyżej nazwane kryteria.

B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy / wykład z prezentacją multimedialną, metoda projektów, dyskusja, analiza przypadków, metody kształcenia na odległość.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., ...)
EK_01	egzamin ustny w formie tradycyjnej, obserwacja w trakcie zajęć	w.
EK_02	egzamin ustny w formie tradycyjnej, obserwacja w trakcie zajęć	w.
EK_03	egzamin ustny w formie tradycyjnej, obserwacja w trakcie zajęć	w.
EK_04	egzamin ustny w formie tradycyjnej, obserwacja w trakcie zajęć	w.
EK_05	egzamin ustny w formie tradycyjnej, obserwacja w trakcie zajęć	w.
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	w.
EK_07	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	w.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Po semestrze 1. zaliczenie bez oceny na podstawie prezentacji projektu i systematycznej obecności. Otrzymanie zaliczenia z przedmiotu umożliwia podejście do egzaminu ustnego w formie tradycyjnej.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
------------------	---

Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	40
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	brak
zasady i formy odbywania praktyk	brak

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Adamczak-Krysztofowicz, Sylwia / Miłułka, Krystyna (2020): *Interkulturelle Kommunikation und Angewandte Linguistik: zur Positionierung der beiden Disziplinen und ihrer Studienschwerpunkte unter Berücksichtigung der neuen Reform im polnischen Hochschulwesen*. W: Adamczak-Krysztofowicz, Sylwia / Szczepaniak-Kozak, Anna / Rybszleger Paweł (red.): *Angewandte Linguistik – Neue Herausforderungen und Konzepte. Festschrift für Izabela Prokop zum 70. Geburtstag*. Vanderhoeck & Ruprecht Verlage: Göttingen, 159-180.
- Adamczak-Krysztofowicz, Sylwia / Miłułka, Krystyna (2022): *Ethnomemes – zwischen Komik und Diskriminierung? Theoretische Ausführungen mit Fokus auf Humor: seine Begrifflichkeit und sein Zusammenwirken mit Ethnostereotypen*. W: Mariusz Jakosz / Iwona Wowro (red.): *Mit Humor ist nicht immer zu spaßen. An der Grenze von Spaß und Ernst*. V&R unipress | Brill Deutschland: Göttingen, 21-42.
- Erll, Astrid / Gymnich, Marion (2007): *Interkulturelle Kompetenzen. Erfolgreich kommunizieren zwischen den Kulturen*. Klett Lernen und Wissen GmbH: Stuttgart.
- Haß, Jessica (2020): *Stereotype im interkulturellen Training*. Wiesbaden: Springer.
- Kübler, Hans Dieter (2011): *Interkulturelle Medienkommunikation. Eine Einführung*. Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften.
- Maletzke, Gerhard (1996): *Interkulturelle Kommunikation. Zur Interaktion zwischen Menschen verschiedener Kulturen*. Opladen: Westdeutscher Verlag.
- Miłułka, Krystyna (2009): *Das Deutschland- und das Polenbild: Analysen ausgewählter deutscher und polnischer Printmedien aus den Jahren 1989 und 2004*. (= Flensburger Papiere zur Mehrsprachigkeit und Kulturreichvielfalt im Unterricht). Universität Flensburg. Flensburg.
- Miłułka, Krystyna (2010): *Stereotype und Vorurteile in der deutsch-polnischen Wahrnehmung*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Miłułka, Krystyna (2012): *Rozwój kompetencji interkulturowej w warunkach szkolnych – mity a polska rzeczywistość. Na przykładzie języka niemieckiego jako L3*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Miłułka Krystyna (2015): „Man kann nicht nicht kommunizieren“ – zur Bedeutung des nonverbalen Codes in der interpersonalen Kommunikation. In: Bąk, Paweł / Miłułka, Krystyna / Rolek, Bogusława (Hg.): *Sprache und Kommunikation 1*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów, 33-48.

- Mihułka Krystyna (2016): *Koncepcje kultury a nauczanie i uczenie się języków obcych – zarys teoretyczny*. In: *Neofilolog* 47/1, 21-35.
- Mihułka, Krystyna (2017): *Interkulturelle Missverständnisse und Fehldeutungen. Zu kulturell bedingten kritischen Interaktionssituationen aus theoretischer Sicht*. In: Krystyna, Mihułka / Małgorzata, Sieradzka (Hg.). *Interlinguales und -kulturelles Sprachhandeln: interdisziplinäre Perspektiven*. Bd. 2. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 169-184.
- Mihułka Krystyna (2017): *Zu kulturell bedingten kritischen Interaktionssituationen aus praktischer Sicht*. In: Krystyna, Mihułka / Małgorzata, Sieradzka (Hg.). *Interlinguales und -kulturelles Sprachhandeln: interdisziplinäre Perspektiven*. Bd. 2. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 185-195.
- Mihułka, Krystyna/ Mihułka, Dorota (2015): *Niepowodzenia komunikacyjne w perspektywie interkulturowej – implikacje glottodydaktyczne*. In: *Linguodidactica* XIX, 141-156.
- Straub, Jürgen / Weidemann, Arne / Weidemann Doris (2007): *Handbuch interkulturelle Kommunikation und Kompetenz. Grundbegriffe – Theorien – Anwendungsfelder*. J.B. Metzler: Stuttgart.
- Thiele, Martina (2015): *Medien und Stereotype. Konturen eines Forschungsfeldes*. Transkript: Bielefeld.

Literatura uzupełniająca:

- Bolten, Jürgen (2007): *Interkulturelle Kompetenz*. Erfurt: Landeszentrale für Politische Bildung Thüringen.
- Bouchara, Abdelaziz (2002): *Höflichkeitsformen in der Interaktion zwischen Deutschen und Arabern. Ein Beitrag zur interkulturellen Kommunikation*. Tübingen: Max Niemeyer.
- Eismann, Volker (2007): *Erfolgreich in der interkulturellen Kommunikation*. Berlin: Cornelsen.
- Haß, Jessica (2020): *Stereotype im interkulturellen Training*. Wiesbaden: Springer.
- Heringer, Hans Jürgen (2004): *Interkulturelle Kommunikation: Grundlagen und Konzepte*. Tübingen/Basel: Francke.
- Heringer, Hans Jürgen (2012): *Interkulturelle Kompetenz. Ein Arbeitsbuch mit interaktiver CD und Lösungsvorschlägen*. Tübingen und Basel: A. Francke Verlag.
- Hiller, Gundula Gwenn / Vogler-Lipp, Stefanie (2010): *Schlüsselqualifikation Interkulturelle Kompetenz an Hochschulen. Grundlagen, Konzepte, Methoden*. Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften.
- Hofstede, Gerd (1993): *Kulturen-Organisationen-Management. Interkulturelle Zusammenarbeit*. Wiesbaden: Gabler.
- Jammal, Elis (2014): *Kultur und Interkulturalität. Interdisziplinäre Zugänge*. Wiesbaden: Springer Fachmedien.
- Liang, Yong (1992): *Höflichkeit als interkulturelles Verständigungsproblem. Eine kontrastive Analyse Deutsch/Chinesisch zum kommunikativen Verhalten in Alltag und Wissenschaftsbetrieb*. In: *Jahrbuch Deutsch als Fremdsprache*, 18, 65-86.
- Lüsebrink, Hans Jürgen (2005): *Interkulturelle Kommunikation. Interaktion, Fremdwahrnehmung, Kulturtransfer*. Stuttgart-Weimar: Metzler.
- Mikułowski Pomorski, Jerzy (2003): *Komunikacja międzykulturowa. Wprowadzenie*. Kraków: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej.
- Nieke, Wolfgang (2008): *Interkulturelle Erziehung und Bildung. Wertorientierungen im Alltag*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften | GWV Fachverlage GmbH.
- Thomas, Alexander (2011): *Interkulturelle Handlungskompetenz. Versiert, angemessen und erfolgreich im internationalen Geschäft*. Wiesbaden: Gabler.
- Najnowsze publikacje o charakterze naukowym oraz materiały z prasy bieżącej i zasobów internetowych, zgodne z treściami merytorycznymi przedmiotu.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej